

Lietuvos psichologų kongresas

Recenzuota kongreso
medžiaga

2025 m. balandžio 25-26 d.
Vilnius

Lietuvos
psichologų
sąjunga

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

Filosofijos
fakultetas

EuroPsy
Akredituotas renginys 2025/062

Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai:

Lietuvos psichologų sąjunga
Vilniaus universitetas

Mokslo komitetas (pranešimų santraukų recenzentai ir mokslinės programos sudarytojai):

prof. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė (pirmininkė) (VU)
doc. dr. Arvydas Kuzinas (MRU)
prof. dr. Dalia Antinienė (LSMU)
doc. dr. Giedrė Širvinskienė (LSMU)
prof. dr. Kristina Žardeckaitė-Matulaitienė (VDU)
doc. dr. Loreta Gustainienė (VDU)
doc. dr. Raimonda Petrolienė (LPS)
prof. dr. Reda Gedutienė (KU)
prof. dr. Rimantas Vosylis (MRU)
doc. dr. Roma Šimulionienė (KU)
prof. dr. Saulė Raižienė (VU)

Organizacinis komitetas:

Aina Adomaitytė (LPS)
Skaistė Jurevičienė (LPS)
Gabrielė Gudynaitė (VU)
prof. dr. Antanas Kairys (VU)
dr. Marija Turlinskienė (VU)
doc. dr. Raimonda Sadauskaitė (pirmininkės pavaduotoja) (VU)
doc. dr. Olga Zamalijeva (pirmininkė) (VU)

Už pranešimų turinį atsako pranešimų autoriai. Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su pranešimų santraukų kokybe ar informacijos tikslumu.

Copyright © 2025 [Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Olga Zamalijeva]. Published by Vilnius University Press
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.
<https://doi.org/10.15388/LPK2025>

Vilniaus universiteto leidykla,
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygynas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*

IŠMANIŲJŲ TELEFONŲ NAUDOJIMAS MOKYKLOSE: LEISTI – NEGALIMA – DRAUSTI... O KAS TOLIAU?

SMARTPHONE USE IN SCHOOLS: TO ALLOW - NOT - TO PROHIBIT ... AND WHAT NEXT?

Roma Jusienė* (Vilniaus universitetas), Renata Gaudinskaitė (Skaitmeninės etikos centras), Rasa Jauniškienė (Skaitmeninės etikos centras), Mindaugas Jasulaitis (Lietuvos sporto universitetas).

* roma.jusiene@fsf.vu.lt

Remiantis UNESCO pateikiama informacija (2025 m. sausio mėn.) ir GEM (Pasaulinės švietimo stebėsenos) ataskaita, iki 2023 m. pabaigos 60 švietimo sistemų (arba 30 proc.) savo įstatymais ar taisyklėmis numatė draudimą mokyklose naudotis išmaniaisiais telefonais. Iki 2024 m. pabaigos dar 19 švietimo sistemų uždraudė naudotis išmaniaisiais telefonais mokyklose, taigi iš viso jų buvo 40 proc. 2023 m. „Common Sense Media“ duomenimis, vidutinis mokinys kasdien gauna daugiau nei du šimtus trisdešimt pranešimų, iš kurių ketvirtadalis gaunami mokyklos metu.

Kates ir kt. (2018) metaanalizė atskleidė, kad mobiliųjų telefonų naudojimas turi neigiamų pasekmių mokinių akademiniam pasiekimams, labiausiai veikdamas kaip dėmesį atitraukiantis trukdis. Kiti tyrimai taip pat rodo, kad griežtai ribojant išmaniųjų naudojimą pamokose, po metų pagerėja mokymosi rezultatai, ypač mokymosi sunkumų turinčių mokinių. Įsitraukimas į internetines veiklas, ypač socialinius tinklus, kelia ir kitų grėsmių mokinių savijautai, savęs vertinimui, socialiniams santykiams, didina psichikos sveikatos problemų, patyčių bei probleminio interneto naudojimo (PIN) riziką. Europos moksleivių tyrimas HBSC nustatė, kad PIN paplitimas siekia 30 proc., o 1 iš 8 Lietuvos moksleivių pasižymi didele PIN rizika. Tyrimais atskleidžiama, kad skaitmeninio raštingumo modulių diegimas kartu su telefono naudojimo ribojimais siejasi su mažesniu nerimo ir depresijos lygiu.

Kol Lietuvoje svarstoma, ar išmaniųjų telefonų naudojimas mokyklose turėtų būti ribojamas teisės aktais, visuotinai, ar užtenka rekomendacijų ir mokyklos bendruomenių sąmoningumo vidaus taisyklėmis nustatyti tokius ribojimus, kviečiame psichologus ir kitus švietimo bei sveikatos specialistus, o taip pat mokslininkus diskutuoti apie galimus konstruktyvius sprendimus vienu arba kitu atveju. Jeigu bus priimtas sprendimas drausti – kaip užtikrinti, kad pokyčiai būtų įgyvendinami veiksmingai, o svarbiausia, nuosekliai ir konstruktyviai, įvertinant skirtingo amžiaus mokinių, taip pat jų tėvų ir (arba) mokytojų, galimas reakcijas, išimčių poreikius, įpročių keitimo iššūkius? Jeigu bus priimtas sprendimas leisti – ar ir kokių rekomendacijų bei edukacijos užteks? Ir vienu, ir kitu atveju – kokių sudėtingumų gali patirti visi ugdymo įstaigų bendruomenės nariai ir kokie būtų racionaliausi būdai tai spręsti?

Pagrindiniai žodžiai: išmanieji įrenginiai; socialiniai tinklai; mokinių pasiekimai; psichikos sveikata; skaitmeninis raštingumas.